

8-BOYUTTA HİPERBOLİK UZAYLARDA SEIBERG –WITTEN DENKLEMLERİ

Serhan EKER^{1, *}, Şenay BULUT¹, Nedim DEĞİRMENCİ¹

¹ Matematik Bölümü, Fen Fakültesi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye

ÖZET

4 – manifoldların yapısını incelemekte kullanılan Seiberg–Witten denklemleri, Dirac denklemi ve Eğrilik denklemi olmak üzere iki denklemden oluşmaktadır. Bu denklemlerin yüksek boyutlarda da self –dualite seçimine bağlı olarak genellemeleri yapılmıştır [1,2,6,9]. Bu çalışmada öncelikle 4-boyutlu Hiperbolik uzay üzerinde klasik Seiberg–Witten denklemleri yazılmış daha sonra [1,2,6,9] de verilen yöntem kullanılarak 8 – boyutlu Hiperbolik uzay üzerinde geliştirilmiş Seiberg-Witten denklemleri yazılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Seiberg–Witten denklemleri, Hiperbolik Uzay, Eğrilik denklemi, Spinor, Self–Dualite

SEIBERG–WITTEN EQUATIONS ON 8 –DIMENSIONAL HYPERBOLIC SPACES

ABSTRACT

Seiberg–Witten equations, which are used to investigate the structure of 4 –dimensional manifds, consist of two equations. The first item is Dirac equation and the latter is Curvature equation. According to choosing of the self–duality concept, the generalized of these equations were done in higher dimensions [1, 2,6,9]. In this paper, at first the classical Seiberg–Witten equations are written on 4 –dimensional Hiperbolic space. Then, the generalized Seiberg–Witten equations are written on 8 –dimensional Hiperbolic space by using the method given in [1].

Keywords: Seiberg–Witten equations, Hiperbolik space, Curvature equation, Spinor, Self–Duality

1. GİRİŞ

M, n –boyutlu yönlendirilebilir Riemann manifoldu olsun. Bu durumda $Spin^c$ –yapısı aşağıdaki gibi verilir:

M, n –boyutlu yönlendirilebilir Riemann manifoldunun yapı grubu $SO(n)$ dir. O halde M nin $\{U_\alpha\}_{\alpha \in \mathcal{A}}$ açık örtüsüne bağlı olarak TM tanjant demedinin $\{(\pi^{-1}(U_\alpha), \phi_\alpha)\}$ demet kartları vardır. Bu kartlara karşılık gelen geçiş fonksiyonları da $U_\alpha \cap U_\beta \neq \emptyset$ iken

$$g_{\alpha\beta}: U_\alpha \cap U_\beta \rightarrow SO(n)$$

şeklindeki düzgün fonksiyonlardır. Buna ilaveten $U_\alpha \cap U_\beta \neq \emptyset$ iken

$$\tilde{g}_{\alpha\beta}: U_\alpha \cap U_\beta \rightarrow Spin^c(n)$$

düzgün fonksiyonları aşağıdaki koşulları sağlayacak şekilde mevcut olsun.

$$1. \quad \begin{aligned} \lambda: Spin^c(n) &\rightarrow SO(n) \\ ([g, z]) &\mapsto \lambda([g, z]) := \lambda(g) \end{aligned}$$

Burada $\lambda: Spin(n) \rightarrow SO(n)$ 2:1 örtü dönüşümüdür.

Buna göre

$$\begin{array}{ccc} & & Spin^c(n) \\ & \nearrow \tilde{g}_{\alpha\beta} & \downarrow \lambda \\ U_\alpha \cap U_\beta & \xrightarrow{g_{\alpha\beta}} & SO(n) \end{array}$$

diyagramı değişmelidir, yani $\lambda \circ \tilde{g}_{\alpha\beta} = g_{\alpha\beta}$ dir.

2. $U_\alpha \cap U_\beta \cap U_\gamma \neq \emptyset$ iken $\forall x \in U_\alpha \cap U_\beta \cap U_\gamma \neq \emptyset$ için

$$\tilde{g}_{\alpha\beta}(x) \circ \tilde{g}_{\beta\gamma}(x) = \tilde{g}_{\alpha\gamma}(x)$$

dir.

Bu durumda M ye $Spin^c(n)$ manifoldu denir (Bazen M manifoldu $Spin^c(n)$ –yapısına sahiptir denir [3]). M $Spin^c$ manifoldu ise asli lif demeti kurma teoremini kullanarak M üzerinde aşağıdaki gibi üç tane asli lif demeti inşa edilebilir [5]:

1. Eğer $g_{\alpha\beta}$ geçiş fonksiyonları kullanılırsa $P_{SO(n)} = U_\alpha U_\alpha \times SO(n)/\sim$ bölüm uzayı aşağıdaki denklik bağıntısı ile tanımlanır:

$$(\alpha, x, g) \sim (\beta, y, h) \Leftrightarrow \alpha = \beta, y = x, h = g_{\alpha\beta}(x)g.$$

Bu durumda geçiş fonksiyonları $g_{\alpha\beta}$ lar olan bir $P_{SO(n)}$ asli $SO(n)$ lif demeti vardır ve denklik bakımından tektir.

2. Eğer $\tilde{g}_{\alpha\beta}$ geçiş fonksiyonları kullanılırsa $P_{Spin^c(n)} = U_\alpha U_\alpha \times Spin^c(n)/\sim$ bölüm uzayı aşağıdaki denklik bağıntısı ile tanımlanır:

$$(\alpha, x, g) \sim (\beta, y, h) \Leftrightarrow \alpha = \beta, y = x, h = \tilde{g}_{\alpha\beta}(x)g.$$

Bu durumda geçiş fonksiyonları $\tilde{g}_{\alpha\beta}$ lar olan bir $P_{Spin^c(n)}$ asli $Spin^c(n)$ lif demeti vardır ve denklik bakımından tektir.

3.

$$l: Spin^c(n) \rightarrow S^1 \\ [g, z] \mapsto l([g, z]) := z^2$$

olmak üzere

$$l_{\alpha\beta} = l \circ \tilde{g}_{\alpha\beta}: U_\alpha \cap U_\beta \xrightarrow{\tilde{g}_{\alpha\beta}} Spin^c(n) \xrightarrow{l} S^1$$

geçiş fonksiyonları kullanılırsa $P_{S^1} = U_\alpha U_\alpha \times S^1/\sim$ bölüm uzayı aşağıdaki denklik bağıntısı ile tanımlanır:

$$(\alpha, x, g) \sim (\beta, y, h) \Leftrightarrow \alpha = \beta, y = x, h = l_{\alpha\beta}(x)g.$$

Bu durumda geçiş fonksiyonları $l_{\alpha\beta}$ lar olan bir P_{S^1} asli S^1 lif demeti vardır ve denklik bakımından tektir.

M manifoldu üzerinde spinor demedi

$$\kappa_n: Spin^c(n) \rightarrow Aut(\Delta_n)$$

spinor temsili yardımıyla $S = P_{Spin^c(n)} \times \Delta_n / \sim$ bölüm uzayı aşağıdaki denklik bağıntısı ile tanımlanır:

$$(p, v) \sim (p', v') \Leftrightarrow p' = p \cdot g, v' = (\kappa_n(g))^{-1}(v).$$

Bu durumda $S = P_{Spin^c(n)} \times \Delta_n / \sim$ bölüm uzayı, asosye vektör demedi olarak tanımlanır ve

$$S = P_{Spin^c(n)} \times_{\kappa_n} \Delta_n$$

ile gösterilir. S ye Spinor demedi ve S nin kesitlerine de M üzerinde spinor alanları denir.

M çift boyutlu iken S spinor demedi, $S = S^+ \oplus S^-$ şeklinde ayrışır [10]. κ_n spinor temsili yardımıyla elde edilen $S = P_{Spin^c(n)} \times_{\kappa_n} \Delta_n$ kompleks spinor demedir. $\kappa_n^+: Spin^c(n) \rightarrow Aut(\Delta_n^+)$, $\kappa_n^-: Spin^c(n) \rightarrow Aut(\Delta_n^-)$ temsilleri ile $S^+ = P_{Spin^c(n)} \times_{\kappa_n^+} \Delta_n^+$ ve $S^- = P_{Spin^c(n)} \times_{\kappa_n^-} \Delta_n^-$ şeklinde ifade edilir. Ayrıca n çift iken $k = \frac{n}{2}$ ve n tek iken $k = \frac{n-1}{2}$ olmak üzere S kompleks spinor demetinin kesitleri üzerinde aşağıdaki gibi $\Delta_n = \mathbb{C}^{2^k}$ boyutlu hermityen iç çarpım tanımlanabilir [10].

$$\begin{aligned} \langle, \rangle: \Gamma(S) \times \Gamma(S) &\rightarrow \mathbb{C} \\ ([p, \Psi], [p, \Phi]) &\mapsto \langle \Psi, \Phi \rangle \end{aligned}$$

$\forall [p \cdot g, \kappa(g^{-1})\Psi], [p \cdot g, \kappa(g^{-1})\Phi] \in \Gamma(S)$ için

$$\begin{aligned} \langle [p \cdot g, \kappa(g^{-1})\Psi], [p \cdot g, \kappa(g^{-1})\Phi] \rangle &= \langle \kappa(g^{-1})\Psi, g, \kappa(g^{-1})\Phi \rangle \\ &= \langle \Psi, \Phi \rangle \end{aligned}$$

temsilciden bağımsız olduğundan S spinor demedi üzerinde tanımlanan iç çarpım iyi tanımlıdır.

2. BİR VEKTÖR ALANI İLE SPİNOR ALANININ ÇARPIMI

$$\begin{aligned} \kappa: \mathbb{R}^n &\rightarrow End(\Delta_n) \\ v &\mapsto \kappa(v): \Delta_n \rightarrow \Delta_n \\ &\quad \Psi \mapsto \kappa(v)\Psi := v \cdot \Psi \end{aligned}$$

κ temsili için $\kappa(v): \Delta_n \rightarrow \Delta_n$ \mathbb{R} –lineer olduğu kolaylıkla görülür. Ayrıca κ dönüşümü $\forall v \in \mathbb{R}^n$ için aşağıdaki özellikleri sağlar.

1. $\kappa(v)^* + \kappa(v) = 0$
2. $\kappa(v)^* \kappa(v) = |v|^2$

κ dönüşümü demed üzerindeki $\kappa: TM \rightarrow End(S)$ dönüşümüne genişletmek için

$$\begin{array}{ccccc} & & Spin^c(n) & & \\ & \nearrow \tilde{g}_{\alpha\beta} & \downarrow \lambda & \searrow \rho_{st} \circ \lambda = \rho & \\ U_\alpha \cap U_\beta & \xrightarrow{g_{\alpha\beta}} & SO(n) & \xrightarrow{\rho_{st}} & Aut(\mathbb{R}^n) \end{array}$$

Diyagramında

$$\rho_{st}: SO(n) \rightarrow Aut(\mathbb{R}^n)$$

ve

$$\rho: Spin^c(n) \xrightarrow{\lambda} SO(n) \xrightarrow{\rho_{st}} Aut(\mathbb{R}^n)$$

temsiller olmak üzere, $TM = P_{Spin^c(n)} \times_{\rho} \mathbb{R}^n$ olduğundan tanjant vektörleri denklik sınıfları şeklinde de düşünülebilir.

$$\begin{aligned} \kappa: TM &\rightarrow End(S) \\ ([p, v]) &\mapsto \kappa([p, v]): S \rightarrow S \\ &([p, \Psi]) \mapsto \kappa([p, v]) ([p, \Psi]) = [p, v. \Psi] \end{aligned}$$

dönüşümü iyi tanımlıdır [10].

Bazı kaynaklarda bu koşulları sağlayan

$$\kappa: TM \rightarrow End(S)$$

dönüşümü M manifoldu üzerinde $Spin^c$ –yapısı olarak adlandırılır [3]. $\kappa: TM \rightarrow End(S)$ dönüşümü yardımıyla

$$\rho: \Lambda^2(T^*M) \rightarrow End(S)$$

dönüşümü çatılar üzerinde aşağıdaki gibi tanımlanır:

$U \subset M$ açık alt kümesi üzerinde $\{e_1, e_2, \dots, e_n\}$ ortonormal çatı olmak üzere

$$\eta = \sum_{i < j} \eta_{ij} e^i \wedge e^j \rightarrow \rho(\eta) = \sum_{i < j} \eta_{ij} \kappa(e_i) \kappa(e_j)$$

dir. Bu dönüşüm aynı şekilde kompleks değerli 2 –formlara genişletilebilir [3]. Buna göre

$$\rho: \Lambda^2(T^*M) \otimes \mathbb{C} \rightarrow End(S)$$

her bir $\eta \in \Lambda^2(T^*M)$ için S^+ ve S^- alt demedleri $\rho(\eta)$ altında invaryanttır. Yani,

$$\begin{aligned} \forall \Psi \in S^+ \text{ için } \rho(\eta)(\Psi) &\in S^+, \\ \forall \Psi \in S^- \text{ için } \rho(\eta)(\Psi) &\in S^- \end{aligned}$$

Bu nedenle $\rho^+(\eta) = \rho(\eta)|_{S^+}$, $\rho^-(\eta) = \rho(\eta)|_{S^-}$ dönüşümleri indirgenir. Buna göre

$$\rho^+: \Lambda^2(T^*M) \otimes \mathbb{C} \rightarrow End(S^+)$$

Dönüşümü

$$\rho^+(\eta) = \rho^+ \left(\sum_{i < j} \eta_{ij} e^i \wedge e^j \right) = \sum_{i < j} \eta_{ij} \kappa(e_i) \kappa(e_j)$$

şeklinde ifade edilir.

3. S SPİNOR DEMEDİ ÜZERİNDE KOVARYANT TÜREV

(M, g) Riemann manifoldundaki ∇ Levi–Civita yardımıyla $P_{SO(n)}$ asli lif demedinin üzerinde ω konneksiyon 1 –formunu belirlendikten sonra, P_{S^1} üzerindeki sabit $A \in \Omega^1(M, i\mathbb{R})$ konneksiyon

1 –formu yardımıyla $P_{Spin^c(n)}$ üzerinde, aşağıdaki diyagramı değişmeli yapacak şekilde Z^A konneksiyon 1 –formu aşağıdaki gibi tanımlanabilir [6]:

$$\begin{array}{ccc} T_p P_{Spin^c(n)} & \xrightarrow{Z^A} & \mathfrak{spin}(n) \oplus i\mathbb{R} \\ \downarrow d\pi & & \downarrow \lambda_* \times l_* \\ T_{\pi(p)}(P_{SO(n)} \times P_{S^1}) & \xrightarrow{\omega \times A} & \mathfrak{so}(n) \oplus i\mathbb{R} \end{array}$$

$p \in P_{Spin^c(n)}$ ve $v \in T_p P_{Spin^c(n)}$ için

$$Z^A(v) = (\lambda_* \times l_*)^{-1} \circ (\omega \times A) \circ d\pi(v).$$

Z^A konneksiyon 1-formu yardımıyla $S = P_{Spin^c(n)} \times_{\kappa_n} \Delta_n$ spinor demedi üzerindeki ∇^A kovaryant türev operatörü $\forall \Psi \in \Gamma(S)$, $X \in \chi(M)$ için aşağıdaki gibi tanımlanır:

$$\nabla_X^A \Psi = d\Psi(X) + \frac{1}{2} \sum_{i < j} \omega_{ij}(X) e_i \cdot e_j \cdot \Psi + \frac{1}{2} A(X) \Psi.$$

Bazı kaynaklarda $\frac{1}{2}A$ yerine A olarak formül ifade edilir [1].

4. DİRAC OPERATÖRÜ D_A

$\kappa: \mathbb{R}^n \rightarrow \text{End}(\Delta_n)$ lineer dönüşümü $\mu_0: \mathbb{R}^n \times \Delta_n \rightarrow \Delta_n$ bilineer dönüşümü belirler. μ_0 dönüşümü bilineer olduğundan bu dönüşüm tensor çarpımının evrensellik özelliğinden $\mu_0: \mathbb{R}^n \otimes \Delta_n \rightarrow \Delta_n$ şeklinde lineer dönüşüme genişler. Bu dönüşüm de

$$\begin{aligned} \mu: TM \otimes S &\rightarrow S \\ ([p, v], [p, \Psi]) &\mapsto [p, \mu_0(v \otimes \Psi)] \end{aligned}$$

Şeklinde demed dönüşümü belirler.

(M, g) Riemann manifold üzerindeki Dirac operatörü aşağıdaki gibi

$$D_A = \mu \circ \nabla^A: \Gamma(S) \xrightarrow{\nabla^A} \Gamma(T^*M \otimes S) \cong \Gamma(TM \otimes S) \xrightarrow{\mu} \Gamma(S)$$

bileşke işlemi ile tanımlanır. Burada T^*M ve TM arasındaki geçiş g metriği ile yapılır.

M manifoldu üzerinde $U \subset M$ açık alt kümesi olmak üzere, $\{e_1, e_2, \dots, e_n\}$ yerel ortonormal çatı verildiğinde Dirac operatörünün lokal ifadesi aşağıdaki gibidir:

$$D_A \Psi = \sum_{i=1}^n e_i \cdot \nabla_{e_i}^A \Psi.$$

Dirac operatörü, M manifoldunun boyutunun çift olması durumunda

$$D_A = D_A^+ \oplus D_A^-$$

şeklinde dekompoze olur.

Özel olarak, $M = \mathbb{H}^n = \{(x_1, \dots, x_n) | x_n > 0\} \subset \mathbb{R}^n$ manifoldu üzerinde tanımlanan

$$ds^2 = \frac{1}{(x_n)^2} ((dx^1)^2 + (dx^2)^2 + \dots + (dx^n)^2)$$

(\mathbb{H}^n, ds^2) Hiperbolik uzayı tek kart ile verilebildiği için tanjant demedi aşıkardır. Dolayısıyla Hiperbolik uzayın yapı grubu $SO(n)$ ' in $G = \{Id\}$ aşık alt grubudur. Bu yüzden \mathbb{H}^n Hiperbolik uzayı $Spin^c$ – yapısına sahiptir. $Spin^c$ – yapısına sahip Hiperbolik uzayı üzerinde de yukarıda tanımlan tüm yapılar inşa edilebilir. Biz bu çalışmada öncelikle 4-boyutlu Hiperbolik uzay üzerinde klasik Seiberg–Witten denklemleri yazacağız. Daha sonra [1,2,6,9] de verilen yöntem kullanılarak 8 – boyutlu Hiperbolik uzay üzerinde genelleştirilmiş Seiberg–Witten denklemlerini ifade edeceğiz.

5. \mathbb{H}^4 ÜZERİNDE SEIBERG-WITTEN DENKLEMLERİ

Hatırlanacağı üzere, n – boyutlu yönlendirilmiş bir M Rieamann manifoldu üzerinde dV , g metriği ile indirgenmiş hacim formu olmak üzere Hodge $*$ operatörü

$$\begin{aligned} *: \Omega^k(M) &\rightarrow \Omega^{n-k}(M) \\ F &\mapsto *(F) \end{aligned}$$

$F \wedge *(F) = \langle F, F \rangle_g dV$ şeklinde verilen eşitlikle tanımlanmaktadır. $n = 4$ ve $k = 2$ olması durumunda

$$\begin{aligned} *: \Omega^2(M) &\rightarrow \Omega^2(M) \\ F &\mapsto *(F) \end{aligned}$$

şeklinde ve $*^2 = Id$ olup özdeğerleri ± 1 olur. Bunun sonucu olarak 2 – formların uzayı

$$\Omega^2(M) = \Omega^{2,+}(M) \oplus \Omega^{2,-}(M)$$

şeklinde dekompoze olur, burada $\Omega^{2,+}(M) = \{F \in \Omega^2(M) | *F = F\}$ ve $\Omega^{2,-}(M) = \{F \in \Omega^2(M) | *F = -F\}$ dir. $\Omega^{2,+}(M)$ ya self-dual 2 – formların uzayı, $\Omega^{2,-}(M)$ ya da anti self-dual 2 – formların uzayı denir. Buna göre herhangi bir $F \in \Omega^2(M) = \Omega^{2,+}(M) \oplus \Omega^{2,-}(M)$ 2-formunu

$$F = F^+ + F^-$$

şeklinde ayrıştırabiliriz. F^+ ya F nin self-dual kısmı F^- yede F nin anti–self dual kısmı denir. $U \subseteq M$ açığı üzerinde $\{e_1, \dots, e_4\}$ lokal orthonormal çatısı verildiğinde

$$\begin{aligned} f_1 &= e^1 \wedge e^2 + e^3 \wedge e^4 \\ f_2 &= e^1 \wedge e^3 - e^2 \wedge e^4 \\ f_3 &= e^1 \wedge e^4 + e^2 \wedge e^3 \end{aligned}$$

2 – formları $\Omega^{2,+}(M)$ nin bir çatısı olur.

Bu dekompozisyon $i\mathbb{R}$ – değerli 2 – formlar içinde

$$\Omega^2(M, i\mathbb{R}) = \Omega^{2,+}(M, i\mathbb{R}) \oplus \Omega^{2,-}(M, i\mathbb{R})$$

şeklinde olur. Benzer şekilde

$$F_A \in \Omega^2(M, i\mathbb{R}) = \Omega^{2,+}(M, i\mathbb{R}) \oplus \Omega^{2,-}(M, i\mathbb{R})$$

ayrışımında F_A nın $\Omega^{2,+}(M, i\mathbb{R})$ ye giren kısmı, F_A nın self-dual kısmı olarak adlandırılır ve F_A^+ ile gösterilir.

Seiberg-Witten denklemlerinin ikincisi olan eğrilik denklemi M manifoldu üzerindeki P_{S^1} demedi üzerindeki bir $i\mathbb{R}$ değerli A konneksiyon 1-formuna karşılık gelen F_A eğrilik 2-formunun self-dual kısmı ile bir spinor alanını eşler. Her bir $\Psi \in \Gamma(S)$ için $\Gamma(S)$ üzerindeki hermityen iç çarpımı yardımıyla

$$\begin{aligned} \Psi\Psi^* : \Gamma(S) &\rightarrow \Gamma(S) \\ \tau &\mapsto \Psi\Psi^*(\tau) = \langle \Psi, \tau \rangle \Psi \end{aligned}$$

endomorfizmi tanımlanır. Bu dönüşümün ortonormal bir çatıya göre ifadesi de aşağıdaki gibidir:

Bir Ψ spinoru $\psi_1, \psi_2 \in \mathbb{C}$ için $\Psi = \begin{bmatrix} \psi_1 \\ \psi_2 \end{bmatrix}_{2 \times 1}$ şeklinde yazılabiliriz. Buna göre $\Psi^* = [\overline{\psi_1} \ \overline{\psi_2}]_{1 \times 2}$ olur.

O halde

$$\Psi\Psi^* = \begin{bmatrix} \psi_1 \\ \psi_2 \end{bmatrix} [\overline{\psi_1} \ \overline{\psi_2}] = \begin{bmatrix} |\psi_1|^2 & \psi_1\overline{\psi_2} \\ \psi_2\overline{\psi_1} & |\psi_2|^2 \end{bmatrix}$$

dir. $\Psi\Psi^*$ dönüşümünün izsiz kısmı $(\Psi\Psi^*)_0$ şeklinde gösterilir ve

$$\begin{aligned} (\Psi\Psi^*)_0 &= \Psi\Psi^* - \frac{1}{2} \text{trace}(\Psi\Psi^*) \mathbb{I}_{2 \times 2} \\ &= \begin{bmatrix} \frac{|\psi_1|^2 - |\psi_2|^2}{2} & \psi_1\overline{\psi_2} \\ \psi_2\overline{\psi_1} & \frac{|\psi_1|^2 - |\psi_2|^2}{2} \end{bmatrix} \end{aligned}$$

dir.

Yukarıda elde edilenlerle birlikte 4 –boyutlu M manifoldları üzerinde Seiberg–Witten denklemleri $\Psi \in \Gamma(S)$ ve P_{S^1} demedi üzerindeki $i\mathbb{R}$ değerli A konneksiyon 1-formu için

1. $D_A^+ \Psi = 0$
2. $\rho^+(F_A^+) = (\Psi\Psi^*)_0$

şeklinde ifade edilir [2,3,5,7]. Bu denklemlerin ilkinde Dirac denklemi, ikincisine ise eğrilik denklemi denir. Literatürde çok iyi bilinen klasik Seiberg–Witten denklemleri [3,4,7,10] çalışılmıştır. Ayrıca \mathbb{R}^4 üzerinde standart metrik alınarak bu denklemlerin açık ifadeleri üzerinde de çalışılmıştır [salamon ve naberin 2.kitabı interaction].

6. 4 –BOYUTLU HİPERBOLİK UZAY ÜZERİNDE SEIBERG-WITTEN DENKLEMLERİ

Bu bölümde $M = \mathbb{H}^4 = \{(x_1, \dots, x_4) | x_4 > 0\} \subset \mathbb{R}^4$ manifoldu üzerinde tanımlanan

$$ds^2 = \frac{1}{(x_4)^2} ((dx^1)^2 + (dx^2)^2 + (dx^3)^2 + (dx^4)^2)$$

Metriği göz önüne alınacaktır. (\mathbb{H}^4, ds^2) çiftine Hiperbolik uzay denir. Amacımız \mathbb{H}^4 üzerinde ki ds^2 Hiperbolik metriğini kullanarak Seiberg–Witten denklemlerini elde etmektir.

4 –boyutlu Riemannian manifoldları için kompleks 4 –spinorların vektör uzayı da 4 –boyutludur ve $\Delta_4 = \mathbb{C}^4$ ile gösterilir. $Cl_4 \cong End(\Delta_4)$ olduğundan Cl_4 kompleks Clifford cebirinin spin temsili κ aşağıdaki şekilde verilir.

$\kappa: Cl_4 \rightarrow End(\Delta_4)$,

$$\begin{aligned} \kappa(e_1) &= \begin{bmatrix} 0 & \mathbb{I} \\ \mathbb{I} & 0 \end{bmatrix}, & \kappa(e_2) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_1 \\ -(\gamma_1)^* & 0 \end{bmatrix} \\ \kappa(e_3) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_2 \\ -(\gamma_2)^* & 0 \end{bmatrix}, & \kappa(e_4) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_3 \\ -(\gamma_3)^* & 0 \end{bmatrix}. \end{aligned}$$

Burada \mathbb{I} , 2×2 lik birim matris ve $i = 1,2,3$ için γ_i matrisleri aşağıdaki gibidir.

$$\gamma_1 = \begin{bmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{bmatrix}, \gamma_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}, \gamma_3 = \begin{bmatrix} 0 & i \\ i & 0 \end{bmatrix},$$

$\kappa_4: Cl_4 \rightarrow End(\Delta_4)$ spinor temsili yardımıyla

$$\Delta_4^+ = \{(\Psi = (\psi_1, \psi_2, \psi_3, \psi_4) \in \mathbb{C}^4 | \psi_3 = \psi_4 = 0)\} \cong \mathbb{C}^2$$

$$\Delta_4^- = \{(\Psi = (\psi_1, \psi_2, \psi_3, \psi_4) \in \mathbb{C}^4 | \psi_1 = \psi_2 = 0)\} \cong \mathbb{C}^2$$

olmak üzere

$$\Delta_4 = \Delta_4^+ \oplus \Delta_4^-$$

dekompozisyonu elde edilir.

Böylece $\Psi \in \Gamma(\Delta_4^+)$ ve $A \in \Omega^1(M, i\mathbb{R})$ konneksiyon 1 –formu için D_A^+ Dirac operatörü

$$\begin{aligned} D_A^+: \Gamma(\Delta_4^+) &\rightarrow \Gamma(\Delta_4^-) \\ \Psi &\mapsto D_A^+(\Psi) = \sum_{i=1}^4 e_i \cdot \nabla_{e_i}^A \Psi \end{aligned}$$

olur. Lokal koordinatlarda A konneksiyon 1 –formu $A_i: \mathbb{H}^4 \rightarrow i\mathbb{R}$ fonksiyonları düzgün olmak üzere

$$A = \sum_{i=1}^4 A_i dx^i \in \Omega^1(\mathbb{H}^4, i\mathbb{R})$$

şeklinde ifade edilir.

O halde A nın eğriliği F_A , $F_{ij} = \left(\frac{\partial A_j}{\partial x_i} - \frac{\partial A_i}{\partial x_j} \right)$, $1 \leq i < j \leq 4$ için aşağıdaki gibi

$$F_A = dA = \sum_{i < j} F_{ij} dx^i \wedge dx^j \in \Omega^2(\mathbb{H}^4, i\mathbb{R})$$

ifade edilir.

Hiperbolik uzay üzerindeki spinorların kovaryant türevini hesaplamakta kullanılan ∇^A spinor konneksiyonunu, \mathbb{R}^4 Öklidyen durumundakinden oldukça farklıdır. Çünkü Öklid metriğine karşılık gelen Levi-Civita konneksiyonun $\omega = (\omega_{ij})$ konneksiyon 1 –formun tüm girdileri sıfır olmasına karşın Hiperbolik metriğe karşılık gelen Levi-Civita konneksiyonun $\omega = (\omega_{ij})$ konneksiyon 1 –formu sıfır değildir. Hiperbolik uzay üzerindeki $\Psi \in \Gamma(\Delta_4^+)$ spinorunun $\nabla^A \Psi$ kovaryant türevi

$$\nabla^A \Psi = d\Psi + \frac{1}{2} \sum_{i < j} \omega_{ij} e_i \cdot e_j \cdot \Psi + \frac{1}{2} A \Psi$$

Şeklindedir, buradaki ω_{ij} 1-formları $g = ds^2$ Hiperbolik metriğine göre hesaplanır. Aşağıda n –boyutlu \mathbb{H}^n uzayı üzerinde ds^2 ye karşılık gelen Levi-Civita konneksiyonunun ω konneksiyon 1 –formunun ω_{ij} girdileri hesaplanmıştır. Bu hesaplamalarda [8] da verilen yöntem esas alınmıştır. Hesaplamaları genel çerçevede tutma bakımından öncelikle n –boyutlu M Riemannian manifoldunu ele alalım. $\{E_1, \dots, E_n\}$ ve $\{\Theta^1, \dots, \Theta^n\}$ sırasıyla TM ve TM^* in lokal orthonormal çatıları olsun. O halde ∇ , M^n manifoldunu üzerindeki *Levi – Civita* konneksiyonu olmak üzere ω_{ij} konneksiyon 1 –formu aşağıdaki gibi elde edilir : $\forall X \in X(M)$ için

$$\omega_{ij}(X) = \Theta^i(\nabla_X E_j)$$

Dahası

$$\nabla_X E_j = \sum_{m=1}^n \omega_{mj}(X) E_m$$

dir. Yukarıdaki eşitlik

$$d\Theta^i = -\sum_{m=1}^n \omega_{im} \wedge \Theta^m$$

şeklinde de ifade edilebilir. Eğer $\omega = [\omega_{ij}]$ konneksiyon 1 –formu matris olarak düşünülürse

$$d\Theta = -\omega \wedge \Theta$$

dir [6].

Dikkat edilirse \mathbb{R}^4 üzerindeki standart metriğe bağlı olarak ω_{ij} konneksiyon 1 –formu sıfır olduğundan spinor kovaryant türevi

$$\nabla^A \Psi = d\Psi + \frac{1}{2} A \Psi$$

şeklinde olur.

$$\mathbb{H}^4 = \{(x_1, \dots, x_4) | x_4 > 0\},$$

$$ds^2 = \frac{1}{(x_4)^2} ((dx^1)^2 + (dx^2)^2 + (dx^3)^2 + (dx^4)^2)$$

olmak üzere (\mathbb{H}^4, ds^2) bir Riemannian manifoldudur. Bu şekilde tanımlanan Riemannian manifolduna Hiperbolik uzay denir. \mathbb{H}^4 uzayı tek bir kart ile verilebildiği için tanjant demedi aşıkardır. Dolayısıyla Hiperbolik uzayın yapı grubu $SO(4)$ ' ün $G = \{Id\}$ aşık alt grubudur. Dolayısıyla \mathbb{H}^4 Hiperbolik uzayı $Spin^c$ –yapısına sahiptir. Riemannian metriğine karşılık gelen

$$\kappa(e_1) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, \kappa(e_2) = \begin{bmatrix} i & 0 \\ 0 & i \end{bmatrix}, \kappa(e_3) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}, \kappa(e_4) = \begin{bmatrix} 0 & i \\ i & 0 \end{bmatrix}$$

matrisler yardımıyla \mathbb{H}^4 üzerinde Spinor demedi inşa edilebilir ve inşa edilen bu Spinor demedi üzerinde *Seiberg – Witten* denklemleri yazılabilir.

\mathbb{H}^4 üzerinde Seiberg–Witten denklemlerini yazmak için konneksiyon 1 –formunun hesaplanması gerekir.

$\mathbb{H}^4 = \{(x_1, \dots, x_4) | x_4 > 0\} \subset \mathbb{R}^4$ için

$$ds^2 = \frac{1}{(x_4)^2} ((dx^1)^2 + (dx^2)^2 + (dx^3)^2 + (dx^4)^2)$$

olmak üzere hiperbolik metriğe karşılık gelen matrisler $g = [g_{ij}] = [g(\partial_i, \partial_j)]$ ve $g^{-1} = [g^{ij}] = [(g_{ij})^{-1}]$ sırasıyla aşağıdaki gibidir:

$$g = \begin{bmatrix} \frac{1}{x_4^2} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{x_4^2} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{x_4^2} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{x_4^2} \end{bmatrix} \quad g^{-1} = \begin{bmatrix} x_4^2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & x_4^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & x_4^2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & x_4^2 \end{bmatrix}$$

g_{ij} ve g^{ij} matrisler, $g_{ij} = \frac{1}{x_4^2} \delta_{ij}$ ve $g^{ij} = x_4^2 \delta_{ij}$ şeklinde ifade edilebilir. γ_{ij} ve γ^{ij} sırasıyla g_{ij} ve g^{ij} nin karekökü olmak üzere, $\gamma_{ij} = \frac{1}{x_4} \delta_{ij}$ ve $\gamma^{ij} = x_4 \delta_{ij}$ olur. O halde $\Theta^i = \sum_{i=1}^4 \gamma_{ij} dx^i$ ler Gram-Schmid ortonormalleştirme yöntemi ile elde edilen koframeler olur (detaylar için bakınız [6]).

Konneksiyon 1-formunun tanımından

$$d\Theta = \frac{1}{(x_4)^2} (dx^1 \wedge dx^4 + dx^2 \wedge dx^4 + dx^3 \wedge dx^4)$$

ve

$$\omega = \frac{1}{x_4} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & -dx^1 \\ 0 & 0 & 0 & -dx^2 \\ 0 & 0 & 0 & -dx^3 \\ dx^1 & dx^2 & dx^3 & 0 \end{bmatrix}$$

olur.

$D_A^+ \Psi = 0$ Dirac denkleminin açık ifadesi \mathbb{H}^4 üzerinde Hiperbolik metriğe bağlı olarak aşağıdaki gibidir:

$$\begin{aligned} \frac{\partial \psi_1}{\partial x_1} x_4 + A_1 \psi_1 x_4 &= i \left(\frac{\partial \psi_1}{\partial x_2} + A_2 \psi_1 \right) x_4 + \frac{\partial \psi_2}{\partial x_3} x_4 + A_3 \psi_2 x_4 \\ &\quad + i \left(\frac{\partial \psi_2}{\partial x_4} + A_4 \psi_2 \right) x_4 + 3i \psi_2 \\ \frac{\partial \psi_2}{\partial x_1} x_4 + A_1 \psi_2 x_4 &= -i \left(\frac{\partial \psi_2}{\partial x_2} + A_2 \psi_2 \right) x_4 - \frac{\partial \psi_1}{\partial x_3} x_4 - A_3 \psi_1 x_4 \\ &\quad + i \left(\frac{\partial \psi_1}{\partial x_4} + A_4 \psi_1 \right) x_4 - 3i \psi_1 \end{aligned}$$

Seiberg–Witten denklemlerinin ikinci denklemi olan eğrilik denklemi $\rho^+(F_A^+) = (\Psi \Psi^*)_0$

$$F_{12} + F_{34} = -\frac{i}{2x_4^2} (|\psi_1|^2 - |\psi_2|^2),$$

$$F_{13} - F_{24} = \frac{1}{2x_4^2} (\psi_1 \bar{\psi}_2 - \psi_2 \bar{\psi}_1),$$

$$F_{14} + F_{23} = -\frac{i}{2x_4^2} (\psi_1 \bar{\psi}_2 + \psi_2 \bar{\psi}_1).$$

şeklinde elde edilir.

7. \mathbb{H}^8 ÜZERİNDE SEIBERG-WITTEN DENKLEMLERİ

Seiberg–Witten denklemlerinin ilki olan $D_A \Psi = 0$ Dirac denkleminin herhangi boyuttaki herhangi bir $Spin^c$ yapısı için anlamlı olmasına karşın, bu denklemlerden ikincisini ifade etmekte kullanılan Hodge anlamında kendine duallığın yüksek boyutta doğal bir genellemesi yoktur. Biz bu çalışmada $Spin(7)$ yapısına sahip M manifoldu üzerinde ϕ temel 4 –formu yardımı ile 2–formların uzayının $\Omega^2(M) = \Omega_7^2(M) \oplus \Omega_{21}^2(M)$ ‘nin

$$\Omega_7^2(M) = \{\omega \in \Omega^2(M) \mid *(\Phi \wedge \omega) = 3\omega\}$$

$$\Omega_{21}^2(M) = \{\omega \in \Omega^2(M) \mid *(\Phi \wedge \omega) = -\omega\}$$

şeklindeki ayrışımından $\Omega_7^2(M)$ yi 2–formların self–dual uzayı olarak göz önüne alacağız (Bkz. [1,]). $U \subseteq M$ açığı üzerinde $\{e_1, \dots, e_8\}$ lokal orthonormal çatası verildiğinde

$$\begin{aligned} f_1 &= e^1 \wedge e^5 + e^2 \wedge e^6 + e^3 \wedge e^7 + e^4 \wedge e^8 \\ f_2 &= e^1 \wedge e^2 + e^3 \wedge e^4 - e^5 \wedge e^6 - e^7 \wedge e^8 \\ f_3 &= e^1 \wedge e^6 - e^2 \wedge e^5 - e^3 \wedge e^8 + e^4 \wedge e^7 \\ f_4 &= e^1 \wedge e^3 - e^2 \wedge e^4 - e^5 \wedge e^7 + e^6 \wedge e^8 \\ f_5 &= e^1 \wedge e^7 + e^2 \wedge e^8 - e^3 \wedge e^5 - e^4 \wedge e^6 \\ f_6 &= e^1 \wedge e^4 + e^2 \wedge e^3 - e^5 \wedge e^8 - e^6 \wedge e^7 \\ f_7 &= e^1 \wedge e^8 - e^2 \wedge e^7 - e^3 \wedge e^6 - e^4 \wedge e^5 \end{aligned}$$

2 –formları $\Omega^{2,+}(M)$ nin bir çatası olur.

Dahası bu şekilde verilen dekompozisyon aşağıdaki gibi $i\mathbb{R}$ değerli 2 –formların dekompozisyonu şeklinde de ifade edilebilir:

$$\Omega_7^2(M, i\mathbb{R}) = \{\omega \in \Omega^2(M, i\mathbb{R}) \mid *(\Phi \wedge \omega) = 3\omega\}$$

$$\Omega_{21}^2(M, i\mathbb{R}) = \{\omega \in \Omega^2(M, i\mathbb{R}) \mid *(\Phi \wedge \omega) = -\omega\}$$

F_A nın $\Omega_7^2(M, i\mathbb{R})$ ye düşen parçasına F_A nın self–dual kısmı denir ve F_A^+ ile gösterilir. Burada

$$F_A^+ = Proj_{\Omega_7^2(M, i\mathbb{R})} F_A$$

dır. Şimdi daha önce tanımlanan

$$\rho^+: \Lambda^2(T^*M) \otimes \mathbb{C} \rightarrow End(S^+)$$

dönüşümü yardımı ile $\rho^+(\Omega_7^2(M, i\mathbb{R})) = W'$ alt demedini alalım. Ayrıca $\Psi\Psi^*$ in W' üstüne dik izdüşümü $(\Psi\Psi^*)^+ = Proj_{W'} \Psi\Psi^*$ olsun. Buna göre 8 –boyutlu (M, g, ϕ) $Spin(7)$ –yapısına sahip M manifoldu üzerindeki Seiberg–Witten denklemleri

1. $D_A^+ \Psi = 0$
2. $\rho^+(F_A^+) = (\Psi\Psi^*)^+$

şeklinde ifade edilmiştir [1]. [1] de ele alınan çalışmada özel olarak $M = \mathbb{R}^8$ durumunda standart metric alınarak Seiberg–Witten denklemlerinin açık ifadeleri verilmiştir. Bu çalışmada [1] de verilen yöntemle $M = \mathbb{H}^8 = \{(x_1, \dots, x_8) | x_8 > 0\} \subset \mathbb{R}^8$ uzayı üzerinde tanımlanan

$$ds^2 = \frac{1}{(x_8)^2} ((dx^1)^2 + (dx^2)^2 + (dx^3)^2 + \dots + (dx^8)^2)$$

Hiperbolik metrik için Seiberg–Witten denklemleri elde edilecektir.

\mathbb{H}^8 uzayı tek bir kartla ifade edilebildiği için yapı grubu $G = \{Id\} \subseteq Spin(7) \subseteq SO(8)$ olduğundan $Spin(7)$ yapısına sahiptir. Bu sebeble \mathbb{H}^8 manifoldu hem $Spin^c$ – yapısına sahiptir, hemde 2 –formların uzayı $\Omega^2(\mathbb{H}^8) = \Omega_7^2(\mathbb{H}^8) \oplus \Omega_{21}^2(\mathbb{H}^8)$ şeklinde dekompoze olur. Bu durum \mathbb{H}^8 üzerinde Dirac ve eğrilik denklemlerini yazmamızı mümkün kılar.

8 –boyutlu uzaylarda kompleks spinorların vektör uzayı 16 –boyutludur ve $\Delta_8 = \mathbb{C}^{16}$ ile gösterilir. Hesaplamalarımızda $\mathbb{C}l_8$ kompleks Clifford cebirinin [6] da verilen aşağıdaki spinor temsiliğini kullanacağız:

$$\begin{aligned} \kappa: \mathbb{C}l_8 &\rightarrow End(\Delta_8) \\ \kappa(e_1) &= \begin{bmatrix} 0 & \mathbf{I} \\ -\mathbf{I} & 0 \end{bmatrix}, & \kappa(e_2) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_1 \\ -\gamma_1 & 0 \end{bmatrix}, & \kappa(e_3) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_2 \\ -\gamma_2 & 0 \end{bmatrix} \\ \kappa(e_4) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_3 \\ -\gamma_3 & 0 \end{bmatrix}, & \kappa(e_5) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_4 \\ -\gamma_4 & 0 \end{bmatrix}, & \kappa(e_6) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_5 \\ -\gamma_5 & 0 \end{bmatrix} \\ \kappa(e_7) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_6 \\ -\gamma_6 & 0 \end{bmatrix}, & \kappa(e_8) &= \begin{bmatrix} 0 & \gamma_7 \\ -\gamma_7 & 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Burada $\mathbb{I}, 8 \times 8$ lik birim matristir ve $i = 1, \dots, 7$ için γ_i matrisleri aşağıdaki gibidir:

$$\begin{aligned} \gamma_1 &= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} & \gamma_2 &= \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ \gamma_3 &= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} & \gamma_4 &= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ \gamma_5 &= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} & \gamma_6 &= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ \gamma_7 &= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

γ_i matrisleri, $\mathcal{Cl}_7 \cong \text{End}(\Delta_8) \oplus \text{End}(\Delta_8)$ izomorfizmi altında \mathcal{Cl}_7 cebirinin üreteçlerinin görüntülerinin birinci izdüşüm altındaki görüntüleridir.

\mathbb{R}^8 üzerinde standart metriğe bağlı olarak $\omega_{ij} = g(\nabla e_i, e_j)$ konneksiyon 1 –formu sıfır olduğundan $\nabla^A \Psi = d\Psi + \frac{1}{2} A\Psi$ olur. Fakat \mathbb{H}^8 üzerinde durum böyle değildir. \mathbb{H}^8 üzerinde konneksiyon 1 –formu sıfırdan farklıdır.

$\mathbb{H}^8 = \{(x_1, \dots, x_8) | x_8 > 0\} \subset \mathbb{R}^8$ Hiperbolik uzayı üzerinde verilen

$$ds^2 = \frac{1}{(x_8)^2} ((dx^1)^2 + (dx^2)^2 + (dx^3)^2 + \dots + (dx^8)^2)$$

Hiperbolik metrik ile ω_{ij} konneksiyon 1 –formu 4 –boyutta kullanılan metodla aşağıdaki gibi elde edilir [6]:

$$\omega = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{dx^1}{x_8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{dx^2}{x_8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{dx^3}{x_8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{dx^4}{x_8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{dx^5}{x_8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{dx^6}{x_8} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{dx^7}{x_8} \\ \frac{dx^1}{x_8} & \frac{dx^2}{x_8} & \frac{dx^3}{x_8} & \frac{dx^4}{x_8} & \frac{dx^5}{x_8} & \frac{dx^6}{x_8} & \frac{dx^7}{x_8} & 0 \end{bmatrix}$$

Tüm bu elde edilenlerle birlikte [6] da ele alınan $Spin^c$ –yapısı aşağıdaki Dirac denkleminde yerine yazılırsa

$$D_A^+ \Psi = \sum_{i=1}^8 e_i \cdot \nabla_{e_i}^A \Psi = d\Psi(e_i) + \frac{1}{2} \sum_{i < j} \omega_{ij}(e_i) e_i \cdot e_j \cdot \Psi + A(e_i) \Psi$$

elde edilir. \mathbb{H}^8 üzerinde Hiperbolik metriğe bağlı olarak elde edilen Dirac denkleminin açık ifadesi aşağıdaki gibi bulunur:

$$\left(-\frac{\partial \psi_1}{\partial x_1} + \frac{\partial \psi_2}{\partial x_3} + \frac{\partial \psi_3}{\partial x_5} + \frac{\partial \psi_4}{\partial x_7} + \frac{\partial \psi_5}{\partial x_2} + \frac{\partial \psi_6}{\partial x_4} + \frac{\partial \psi_7}{\partial x_6} + \frac{\partial \psi_8}{\partial x_8} \right) x_8 + (-A_1 \psi_1 + A_2 \psi_5 + A_3 \psi_2 + A_4 \psi_6 + A_5 \psi_3 + A_6 \psi_7 + A_7 \psi_4 + A_8 \psi_8) x_8 + 5\psi_8 = 0$$

$$\left(-\frac{\partial \psi_1}{\partial x_3} - \frac{\partial \psi_2}{\partial x_1} + \frac{\partial \psi_3}{\partial x_7} - \frac{\partial \psi_4}{\partial x_5} - \frac{\partial \psi_5}{\partial x_4} + \frac{\partial \psi_6}{\partial x_2} + \frac{\partial \psi_8}{\partial x_6} - \frac{\partial \psi_7}{\partial x_8} \right) x_8 + (-A_1 \psi_2 + A_2 \psi_6 - A_3 \psi_1 - A_4 \psi_5 - A_5 \psi_4 + A_6 \psi_8 + A_7 \psi_3 - A_8 \psi_7) x_8 - 5\psi_7 = 0$$

$$\left(-\frac{\partial \psi_1}{\partial x_5} - \frac{\partial \psi_2}{\partial x_7} - \frac{\partial \psi_3}{\partial x_1} + \frac{\partial \psi_4}{\partial x_3} - \frac{\partial \psi_5}{\partial x_6} + \frac{\partial \psi_7}{\partial x_2} - \frac{\partial \psi_8}{\partial x_4} + \frac{\partial \psi_6}{\partial x_8} \right) x_8 + (-A_1 \psi_3 + A_2 \psi_7 + A_3 \psi_4 - A_4 \psi_8 - A_5 \psi_1 - A_6 \psi_5 - A_7 \psi_2 + A_8 \psi_6) x_8 + 5\psi_6 = 0$$

$$\left(-\frac{\partial\psi_1}{\partial x_7} + \frac{\partial\psi_2}{\partial x_5} - \frac{\partial\psi_3}{\partial x_3} - \frac{\partial\psi_4}{\partial x_1} - \frac{\partial\psi_6}{\partial x_6} + \frac{\partial\psi_7}{\partial x_4} + \frac{\partial\psi_8}{\partial x_2} - \frac{\partial\psi_5}{\partial x_8}\right)x_8 + (-A_1\psi_4 + A_2\psi_8 - A_3\psi_3 + A_4\psi_7 + A_5\psi_2 - A_6\psi_6 - A_7\psi_1 - A_8\psi_5)x_8 - 5\psi_5 = 0$$

$$\left(-\frac{\partial\psi_1}{\partial x_2} + \frac{\partial\psi_2}{\partial x_4} + \frac{\partial\psi_3}{\partial x_6} - \frac{\partial\psi_5}{\partial x_1} - \frac{\partial\psi_6}{\partial x_3} - \frac{\partial\psi_7}{\partial x_5} - \frac{\partial\psi_8}{\partial x_7} + \frac{\partial\psi_4}{\partial x_8}\right)x_8 + (-A_1\psi_5 - A_2\psi_1 - A_3\psi_6 + A_4\psi_2 - A_5\psi_7 + A_6\psi_3 - A_7\psi_8 + A_8\psi_4)x_8 + 5\psi_4 = 0$$

$$\left(-\frac{\partial\psi_1}{\partial x_4} - \frac{\partial\psi_2}{\partial x_2} + \frac{\partial\psi_4}{\partial x_6} + \frac{\partial\psi_5}{\partial x_3} - \frac{\partial\psi_6}{\partial x_1} - \frac{\partial\psi_7}{\partial x_7} + \frac{\partial\psi_8}{\partial x_5} - \frac{\partial\psi_3}{\partial x_8}\right)x_8 + (-A_1\psi_6 - A_2\psi_2 + A_3\psi_5 - A_4\psi_1 + A_5\psi_8 + A_6\psi_4 - A_7\psi_7 - A_8\psi_3)x_8 - 5\psi_3 = 0$$

$$\left(-\frac{\partial\psi_1}{\partial x_6} - \frac{\partial\psi_3}{\partial x_2} - \frac{\partial\psi_4}{\partial x_4} + \frac{\partial\psi_5}{\partial x_5} + \frac{\partial\psi_6}{\partial x_7} - \frac{\partial\psi_7}{\partial x_1} - \frac{\partial\psi_8}{\partial x_3} + \frac{\partial\psi_2}{\partial x_8}\right)x_8 + (-A_1\psi_7 - A_2\psi_3 - A_3\psi_8 - A_4\psi_4 + A_5\psi_5 - A_6\psi_1 + A_7\psi_6 + A_8\psi_2)x_8 + 5\psi_2 = 0$$

$$\left(-\frac{\partial\psi_2}{\partial x_6} + \frac{\partial\psi_3}{\partial x_4} - \frac{\partial\psi_4}{\partial x_2} + \frac{\partial\psi_5}{\partial x_7} - \frac{\partial\psi_6}{\partial x_5} + \frac{\partial\psi_7}{\partial x_3} - \frac{\partial\psi_8}{\partial x_1} - \frac{\partial\psi_1}{\partial x_8}\right)x_8 + (-A_1\psi_8 - A_2\psi_4 + A_3\psi_7 + A_4\psi_3 - A_5\psi_6 - A_6\psi_2 + A_7\psi_5 - A_8\psi_1)x_8 - 5\psi_1 = 0$$

Eğrilik denklemi ise $F_A^+ = Proj_{\Omega^2(\mathbb{H}^8, i\mathbb{R})} F_A = \sum_{i=1}^7 \frac{\langle f_i, F_A \rangle}{\langle f_i, f_i \rangle} f_i$ olmak üzere

$$\begin{aligned} F_{15} + F_{26} + F_{37} + F_{48} &= \frac{1}{4x^8} (\psi_1\bar{\psi}_3 - \psi_3\bar{\psi}_1 - \psi_2\bar{\psi}_4 + \psi_4\bar{\psi}_2 - \psi_5\bar{\psi}_7 + \psi_7\bar{\psi}_5 - \psi_6\bar{\psi}_8 + \psi_8\bar{\psi}_6) \\ F_{12} + F_{34} - F_{56} - F_{78} &= \frac{1}{4x^8} (\psi_1\bar{\psi}_5 - \psi_5\bar{\psi}_1 - \psi_2\bar{\psi}_6 + \psi_6\bar{\psi}_2 + \psi_3\bar{\psi}_7 - \psi_7\bar{\psi}_3 + \psi_4\bar{\psi}_8 - \psi_8\bar{\psi}_4) \\ F_{16} - F_{25} - F_{38} + F_{47} &= \frac{1}{4x^8} (\psi_1\bar{\psi}_7 - \psi_7\bar{\psi}_1 + \psi_2\bar{\psi}_8 - \psi_8\bar{\psi}_2 - \psi_3\bar{\psi}_5 + \psi_5\bar{\psi}_3 + \psi_4\bar{\psi}_6 - \psi_6\bar{\psi}_4) \\ F_{13} - F_{24} - F_{57} + F_{68} &= \frac{1}{4x^8} (\psi_1\bar{\psi}_2 - \psi_2\bar{\psi}_1 + \psi_3\bar{\psi}_4 - \psi_4\bar{\psi}_3 + \psi_5\bar{\psi}_6 - \psi_6\bar{\psi}_5 - \psi_7\bar{\psi}_8 + \psi_8\bar{\psi}_7) \\ F_{17} + F_{28} - F_{35} - F_{46} &= \frac{1}{4x^8} (\psi_1\bar{\psi}_4 - \psi_4\bar{\psi}_1 + \psi_2\bar{\psi}_3 - \psi_3\bar{\psi}_2 - \psi_5\bar{\psi}_8 + \psi_8\bar{\psi}_5 + \psi_6\bar{\psi}_7 - \psi_7\bar{\psi}_6) \\ F_{14} + F_{23} - F_{58} - F_{67} &= \frac{1}{4x^8} (\psi_6\bar{\psi}_1 - \psi_1\bar{\psi}_6 - \psi_2\bar{\psi}_5 + \psi_5\bar{\psi}_2 - \psi_3\bar{\psi}_8 + \psi_8\bar{\psi}_3 + \psi_4\bar{\psi}_7 - \psi_7\bar{\psi}_4) \\ F_{18} - F_{27} - F_{36} - F_{45} &= \frac{1}{4x^8} (\psi_1\bar{\psi}_8 - \psi_8\bar{\psi}_1 - \psi_2\bar{\psi}_7 + \psi_7\bar{\psi}_2 - \psi_3\bar{\psi}_6 + \psi_6\bar{\psi}_3 - \psi_4\bar{\psi}_5 - \psi_5\bar{\psi}_4) \end{aligned}$$

şeklindedir.

KAYNAKLAR

- [1] Bilge AH, Dereli T, Koçak Ş. Monopole equations on 8-manifolds with $Spin(7)$ holonomy, Commun Math Phys 1999; 203(1): 21–30.
- [2] Tian G. Gauge theory and calibrated geometry I, Annals of Math 2000; 151(1):193-268.
- [3] Salamon D. Spin geometry and Seiberg–Witten invariants, Preprint.
- [4] Witten E. Monopoles and four manifolds, Math Res Lett 1994; 1:769-796.
- [5] Naber GL. Topology, Geometry, and Gauge Fields, Foundations, Springer–Verlag, New York, Berlin, 1997.

- [6] Değirmenci N, Özdemir N. Seiberg–Witten like equations on 8-manifolds with structure group $Spin(7)$, Journal of Dynamical System and Geometric Theories 2009; 7(1): 21-39.
- [7] Donaldson,SK, Kronheimer PB. The geometry of four-manifolds, Oxford Mathematical Monographs, Oxford University Press, 1990.
- [8] Sternberg S. Curvature in Mathematics and Physics, Dover Publications, New York, 2012.
- [9] Karapazar Ş. Seiberg–Witten equations on 8-dimensional $SU(4)$ –structure, International Journal of Geometric Methods in Modern Physics 2013; 10(3): 1220032.
- [10] Friedrich T. Dirac operators in Riemannian geometry, Graduate Studies in Mathematics, American Mathematical Society, Providence, Rhode Island, 25, 2000.